

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

Секція
"ПРОБЛЕМИ СТИЛІСТИКИ І ЛІНГВІСТИКИ ТЕКСТУ"

**ТИПОВІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ АНГЛІЙСЬКИХ ПРИСЛІВ'ІВ
(НА БАЗІ УКЛАДЕНОГО КОРПУСУ)**

Домашенко Т. В.

(Сумський державний університет)

Калинюшко Т. А.

(Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки).

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Швачко С. О.

Одними з основних різновидів сучасних текстів малого жанру виступають прислів'я. Науковцями було визначено, що вони, так само як і тексти, конструюються за допомогою семи критеріїв текстовості: когезії, когерентності, інтенціональності, комунікативного налаштування адресата, прив'язання до комунікативної ситуації, інформативності та інтертекстуальності.

Тож спираючись на результати досліджень вчених-пареміологів щодо змісту та форми текстів малого жанру (М.Ф. Алефіренко, Л.І. Тараненко, З.К. Тарланов та інші), наразі постає нагальна потреба з'ясувати, чим вирізняється стилістичне наповнення прислів'їв у рамках англійського фольклору та які саме типові стилістичні засоби використовуються в подібному руслі.

Порівняльна стилістика оперує стилістичними прийомами різної природи. Для нашого дослідження практичний інтерес складають семасіологічні та синтаксичні засоби, які інтегрують в собі декілька підгруп стилістичних засобів.

Відповідно до опрацьованих теоретичних джерел з порівняльної стилістики [3, 46–85], до семасіологічного класу стилістичних засобів відносять фігури заміни (кількості та якості) і фігури поєднання (ідентичності, контрасту та нерівності), у той час як синтаксичний клас охоплює фігури звуження та розширення синтаксичної моделі, зміну порядку слів та транспозицію значення.

Необхідний для проведення нами стилістичного аналізу паремій зіставний корпус моделюється із залученням— двомовного паралельного корпусу (*Англо-український фразеологічний словник* К. Т. Баранцева та *Англо-американські прислів'я та приказки* О. Ю. Дубенко — відбирання прислів'їв).

Із першого джерела прислів'я вилучаються методом випадкової суцільної вибірки [1, 55–109, 893–944; 2, 232–235]. Загалом в зіставний корпус залучено різнотипні прислів'я, які репрезентують англійський фольклор.

Таким чином, укладений нами корпус налічує 100 автентичних одиниць британського фольклору, присутні в якому прислів'я підлягають подальшому аналізу з метою визначення стилістичних засобів, типових для відповідних англомовних текстів малого жанру.

Результати аналізу свідчать, що в корпусі прислів'їв, а відтак в англійських пареміях загалом переважають такі стилістичні прийоми, як гіпербола (*Stitch in time saves **nine**; That which one least anticipates soonest comes to pass*), мейозис (*Stone dead hath **no fellow**; There are **no birds** of this year in last year's nest*), синекдоха (*Baited **cat** may grow as fierce as a lion; There is **a crook** in **the lot** of everyone*), персоніфікація (*Stout horses and willing minds **make** short journeys; Take care of the pence and the pounds **will care of themselves***), епітет (***Tethered** sheep soon starves; **Still** tongue makes a wise head*), порівняння (*Tattler is worse than a thief; Bad bush is better than the open field*), антитеза (*Study sickness — you are well; That which one least anticipates — soonest comes to pass*), паралельні конструкції (*Take away fuel, take away flame; Finders keepers, losers weepers*), за допомогою яких у прислів'ях втілюється глибинна структура, що дозволяє передати потрібну настанову або досвід цільовій аудиторії.

Таким чином, визначаючи домінуючі стилістичні засоби прислів'їв, можна дійти висновку, що частота деяких застосованих у них прийомів свідчить про те, що прислів'я будуються для виконання важливої прагматично-комунікативної функції — передачі настанови та життєвого досвіду.

1. Англо-український фразеологічний словник / [уклад. К. Т. Баранцев]. — 2-ге вид., випр. — Київ : Товариство «Знання», КОО, 2005. — 1056 с.
2. Дубенко О. Ю. Англо-американські прислів'я та приказки / О. Ю. Дубенко. — Вінниця : Нова Книга, 2004. — 416 с.
3. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз / Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька. — Вінниця : Нова Книга, 2004. — 240 с.